QORTI CIVILI PRIM`AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON

Illum it-Tnejn 18 ta` Lulju 2016

Fl-atti tar-rikors ghall-hrug ta` Mandat ta' Inibizzjoni Nru. 1050/2016 JZM fl-ismijiet :

Vincenzo Marchi (I.D. 82869A)

kontra

1. **L-Awtorita` dwar it-Trasport f`Malta**
2. **Kummissarju tal-Pulizija**

Il-Qorti :

I. Preliminari

Ir-rikorrent ipprezenta rikors ghall-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni ("il-Mandat") fit-13 ta` Lulju 2016.

Fit-13 ta` Lulju 2016, il-Qorti, wara li laqghet provizorjament it-talba ghall-hrug tal-Mandat, u wara li rat il-proviso tal-Art 875(1) tal-Kap 12, ordnat in-notifika tal-atti lill-intimati, tathom jumejn zmien sabiex iwiegbu bil-miktub, u appuntat ir-rikors ghas-smigh ghal-lum fid-9.00 a.m.

L-intimati kienu notifikati fit-13 ta` Lulju 2016.

Fil-15 ta` Lulju 2016, il-Qorti tat digriet iehor, wara rikors tal-Kummissarju tal-Pulizija.

Kull intimat ipprezenta risposta fit-terminu prefiss. Mar-risposti kienu prezentati dokumenti.

Fl-udjenza tal-lum, il-Qorti semghet ix-xiehda tar-rikorrent, tal-Ispettur Pierre Guido Saliba u ta` Audrey-Anne Callus Randich. It-tliet xhieda ppreezentaw dokumenti.

Id-difensuri ghamlu s-sottomissjonijiet taghhom fl-udjenza tal-lum.

Imbaghad thalla ghal provvediment kamerali.

Dan huwa l-provvediment.

II. It-talba

Ir-rikorrent **talab** lill-Qorti sabiex tordna l-hrug ta` l-Mandat kontra l-intimati jew min minnhom sabiex :-

Izzommhom milli jaqbdu, jiddetjenu u/jew milli jzommu maqbuda u/jew sekwestrata u/jew fil-pussess taghhom il-vettura bil-mutur taghha tal-marka Audi A4 bin-numru ta` registrazzjoni taghha (I)CB392YH.

III. Il-kwistjoni

Fil-qosor, il-kwistjoni hija din : Ir-rikorrent huwa cittadin Taljan residenti Malta. Wara li wasal Malta, akkwista fl-Italja l-vettura de qua u gabha Malta. Tista` tghid darba fix-xahar kien jaqsam lejn Sqallija bil-vettura u jerga` lura Malta. Go Malta talab li jkun ezentat mill-hlas tat-taxxa tar-registrazzjoni tal-vettura izda ma kkwalifikax ghall-ezenzjoni. Ir-rikorrent ma appellax mid-decizjoni tal-bord tal-

Ministeru tal-Finanzi li cahad it-talba tar-rikorrent ghall-ezenzjoni mill-hlas tat-taxxa. Cio` nonostante r-rikorrent baqa` jaghmel uzu tal-vettura bil-pjanci ta` barra bla ma kien registrat Malta sakemm kien involut f`incident awtomobilistiku. Bhala konsegwenza tar-rapport tal-incident, il-Kummissarju tal-Pulizija sab li l-posizzjoni tal-vettura ma kenitx regolarizzata skont il-ligi Maltija u ghalhekk gabar il-vettura mit-triq u qeghdha fil-mahzen fejn jinzammu vetturi maqbuda u li jkun taht il-kontroll tal-Kummissarju tal-Pulizija. Ir-rikors ghall-hrug tal-Mandat kien ipprezentat bhala konsegwenza ta` dak il-qbid.

III. <u>Dritt</u>

Id-disposizzjoni li tirregola procediment tax-xorta tal-lum hija l-**<u>Art 873 tal-Kap 12</u>**. L-artikolu huwa kompost minn erba` subincizi. Dawk rilevanti ghall-kaz tal-lum huma l-ewwel tlieta. Ighidu hekk :-

(1) L-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli taghmel kwalunkwe haga li tkun li tista' tkun ta' pregudizzju ghall-persuna li qed titlob il-mandat.

(2) Il-qorti m'ghandhiex tohrog tali mandat jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent, u li dak ir-rikorrent prima facie jidher li ghandu dawk il-jeddijiet.

(3) Il-qorti m'ghandha tohrog ebda mandat bhal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali taghha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra taghha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet moghtija, li kemm-il darba ma jinharigx il-mandat, il-pregudizzju li jinholoq lil min ikun qed jitlob il-mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel mal-istess ghemil tal-haga li qed tintalab li tigi mizmuma.

Din tal-lum hija talba ghall-hrug tal-Mandat li tinkwadra ruhha fis-subinciz tlieta (3) billi wiehed mill-intimati u cioe` l-Kummissarju tal-Pulizija huwa persuna b`kariga pubblika u jinsab intimat fil-procediment tal-lum fil-kariga ufficjali tieghu.

It-tliet subincizi <u>kif inhuma llum</u> dahlu fil-Kap 12 bis-sahha tal-Art 102 tal-Att XIV tal-2006.

Tajjeb jinghad illi qabel l-emenda bl-Att XIV tal-2006, is-subinciz tlieta (3), li

kien gie ntrodott ghall-ewwel darba bl-Art 8 tal-Att VIII tal-1981, kien jaqra hekk :- *Il-qorti m'ghandha tohrog ebda mandat bhal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali taghha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra taghha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet moghtija, li kemm-il darba ma jinharigx il-mandat, il-pregudizzju li jinholoq ma jkunx jista` jigi rimedjat.*

Minn analizi tas-subincizi (1), (2) u (3) tal-Art 873 tal-Kap 12 <u>kif inhuma llum</u>, wiehed isib illi din il-Qorti hija prekluza milli ("***<u>m`ghandhiex</u>***") tordna l-hrug tal-Mandat kif qed jirrikjedi r-rikorrent, <u>sakemm</u> ma jirrikorrux dawn ir-rekwiziti :-

i) Illi l-Mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent ;
ii) Illi r-rikorrenti *prima facie* jidher li ghandu dawk il-jeddijiet ;
iii) Illi jrid ikun hemm konferma mill-intimat fil-qorti bil-miftuh li l-haga li taghha qed tintalab iz-zamma tkun fil-fatt mahsuba li ssir ;
iv) Illi l-qorti tkun sodisfatta li l-pregudizzju li jinholoq lir-rikorrent, kemm –il darba ma jinharigx il-Mandat, ikun sproporzjonat meta mqabbel ma` l-istess ghemil tal-haga li r-rikorrent jitlob li tigi mizmuma.

IV. <u>Gurisprudenza</u>

Il-Qorti sejra taghmel riferenza ghal xi principji li hargu mill-gurisprudenza tal-qrati taghha dwar kif ghandhom jitqiesu r-rekwiziti ghall-hrug tal-Mandat, u li huma rilevanti ghall-kaz tal-lum :-

1) Dwar il-prova *prima facie* tal-jeddijiet, il-Qorti tal-Appell fis-sentenza taghha tal-14 ta` Lulju 1988 fil-kawza **<u>Grech pro et noe vs Manfre`</u>** (Kollez. Vol. LXXII.II.290) qalet hekk –

... huwa rekwizit oggettiv u mhux soggettiv, ma jiddependix mill-element diskrezzjonali tal-gudikant, jew il-jeddijiet jidhru 'prima facie', ma' l-ewwel daqqa t'ghajn, jew ma jidhru xejn, ghall-finijiet tal-hrug tal-mandat.

2) Dwar l-element tal-htiega, fil-provvediment taghha tat-18 ta` Dicembru 2009 fl-atti tar-rikors Nru 1935/09 fl-ismijiet **"<u>Ohanebo et noe vs Il-Kummissarju tal-Pulizija</u>"** din il-Qorti (**<u>PA/JRM</u>**) ippronunzjat ruhha hekk –

"Tqis li l-htiega ghall-hrug ta' Mandat bhal dan tintrabat sewwa ma' l-fatt jekk il-hsara li minnha l-parti rikorrenti tilminta tistax tkun wahda li ma tistax tissewwa mod iehor. Jekk l-inkonvenjent jew il-hsara lamentat jista' jitnehha, mqar b'decizjoni wara li jigi mistharreg il-kaz fil-mertu, jigi nieqes it-tieni element mehtieg ghall-hrug tal-Mandat".

(**ara wkoll** : il-provvediment ta` din il-Qorti **PA/AM** moghti fit-2 ta` Jannar 1993 fl-atti tar-Rikors ghall-hrug tal-Mandat ta' Inibizzjoni fl-ismijiet "**Borg Grech vs Gasan et noe**").

3) L-element tal-pregudizzju llum bhala l-bazi biex tkun milqugha talba ghall-hrug tal-Mandat kontra l-Gvern m`ghadux dak ta` pregudizzju *li ma jkunx jista` jigi rimedjat*, kif kien il-kaz qabel dahlet l-emenda ghall-Art 873 bl-Att XIV tal-2006. Illum bizzejjed li jintwera mill-perspettiva tal-parti li titlob il-hrug tal-Mandat li dak il-pregudizzju jkun *sproporzjonat* fis-sens illi jkun manifestament ta` zvantagg u ta` hsara ghar-rikorrent jekk il-haga titwettaq.

4) Dwar id-dikjarazzjoni quddiem il-qorti bil-miftuh, din il-Qorti, fil-provvediment taghha tal-5 ta` Jannar 2016 fil-procediment fl-ismijiet "**Anthony Camilleri et vs Onor Ministru Dott Christian Cardona**" qalet hekk :-

" *… illi ghall-fini tal-Art 873(3) mhuwiex il-kompitu tal-Qorti li, fi procediment ghall-hrug ta` l-Mandat kontra l-Gvern, tistharreg u tindaga dwar l-attendibilita` tad-dikjarazzjoni li tkun qeghda ssir fil-miftuh. Jekk tidhol fi process ta` din ix-xorta, il-Qorti tkun qeghda tohrog mill-binarji previsti mill-Art 873(3).*

Tajjeb li jkun rilevat ukoll li fejn l-Art 873(3) jitkellem dwar illi "l-qorti tkun sodisfatta" dik il-frazi mhijiex qeghda tirreferi ghall-konferma o meno, izda qeghda torbot mar-rekwizit erbgha (iv) li huwa l-"isproporzjon fil-pregudizzju". Bejn it-tielet (iii) rekwizit u r-raba` (iv) rekwizit, il-legislatur uza l-konguntiv "u". Ghal din il-Qorti dan sar sabiex min-naha wahda jaghmel distinzjoni bejn it-tielet (iii) rekwizit u r-raba` (iv) rekwizit, u min-naha l-ohra sabiex jinsisti li fis-sitwazzjoni prevista fl-Art 873(3) iz-zewg rekwiziti jridu jsehhu flimkien."

5) L-elementi li jwasslu ghall-hrug tal-Mandat huma kumulattivi **mhux** alternattivi. Li allura jfisser illi jekk xi wiehed minnhom ma jirrizultax, il-Qorti **hija obbligata** tichad it-talba ghall-hrug tal-Mandat.

6) Il-procedura tal-Mandat hija eccezzjonali u straordinarja ("**Xuereb noe vs Hili noe**" : Qorti tal-Kummerc : 22 ta` Settembru 1994).

7) Il-procedura tal-lum hija mahsuba biex tkun wahda sommarja. Huwa propju ghalhekk li l-ligi stabbiliet zminijiet qosra u precizi li fihom it-talba ghall-hrug ta` l-Mandat ghandha jew tintlaqa` jew tigi michuda. Mhuwiex mistenni li jitressaq quddiem din il-Qorti, fi procediment bhal dak tal-lum, kull ma ghandu jitressaq quddiemha waqt is-smigh tal-kawza dwar il-jedd. Dan ifisser illi l-fatt illi tintlaqa` talba ghall-hrug ta` l-Mandat, m`ghandux ifisser li l-jedd huwa ppruvat. Kif daqstant iehor m`ghandux ifisser li jekk il-hrug tal-Mandat ikun michud, allura l-jedd pretiz ma jezistix. Unikament ghall-fini tal-akkoljiment o meno tat-talba, mhux kompitu ta` din il-Qorti li tqis il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu. Hadd mill-partijiet ma jista` jew m`ghandu jippretendi li bil-metodu sommarju ghandha tkun propju din il-Qorti li tiddeciedi hi l-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet bil-procedura specjali u partikolari tal-Mandat ta` Inibizzjoni. Il-mansjoni ta` din il-Qorti mhuwiex li tiddeciedi finalment dwar il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu izda huwa limitat u cirkoskritt biex tara jekk huwiex sodisfatt dak li trid il-ligi sabiex ikun operattiv Mandat ta` Inibizzjoni.

V. <u>Risultanzi</u>

In primis, il-Qorti sejra tqis is-sussistenza tat-tieni rekwizit u cioe` jekk jidhirx illi r-rikorrent ghandu jeddijiet *prima facie*. Sejra taghmel dan ghaliex jekk dan it-tieni rekwizit ma jirrizultax, ikun ghal kollox inutili li tistharreg jekk jirrizultawx it-tliet rekwiziti l-ohra.

Skont id-difensur tar-rikorrent, waqt it-trattazzjoni tar-rikors, il-jedd *mad-daqqa t`ghajn* li ghandu r-rikorrent jemergi mill-jedd li ghandu li jgawdi l-propjeta` tieghu.

Min-naha taghhom l-intimati jsostnu li huwa rrilevanti li r-rikorrent jitkellem dwar l-ezercizzju tal-jedd tal-propjeta` meta l-prezenza u l-uzu tal-vettura de quo fit-toroq Maltin huwa kontra l-ligi.

Wara li gharblet il-fatti u c-cirkostanzi tal-kaz, fl-isfond tad-disposizzjonijiet tal-ligi ordinarja, citati mill-intimati, il-Qorti ma ssibx li r-rikorrent ghandu jedd oggettiv, lanqas mad-daqqa t`ghajn, biex jitlob il-kenn tal-Qorti bil-hrug tal-Mandat.

Dawn huma r-ragunijiet ewlenin li jsostnu l-posizzjoni tal-Qorti :-

Ir-rikorrent talab li jkun ezentat mill-hlas tat-taxxa tar-registrazzjoni tal-vettura de qua. It-talba tieghu kienet respinta fil-11 ta` Marzu 2016. Fl-ittra li rcieva fejn ir-rikorrent kien mgharraf li t-talba tieghu kienet michuda, huwa kien mgharraf bl-alternattivi li kellu ghad-disposizzjoni tieghu. Cio` nonostante la pprevalixxa ruhu minn ebda wahda minn dawn l-alternattivi u lanqas ressaq appell minn dik id-decizjoni.

Respinta t-talba tar-rikorrent, u minghajr appell pendenti, ir-rikorrent kien obbligat jottempera ruhu mal-ligijiet Maltin li jistabilixxu l-procedura tar-registrazzjoni tal-vettura go Malta, ladarba kien residenti Malta u ladarba ried jaghmel uzu tal-vettura fit-toroq Maltin.

Minflok ir-rikorrent irregola ruhu, baqa` jaghmel uzu mill-vettura fit-toroq taghna bi pjanci barranin.

L-irregolarita` tar-rikorrent kienet skoperta b`kumbinazzjoni meta safa` involut f`incident awtomobilistiku fit-12 ta` Gunju 2016. Waqt l-istharrig tal-incident, irrizulta li r-rikorrent kien inadempjenti mal-ligijiet tal-pajjiz fejn jirrigwarda l-vettura, u sakemm jirregola ruhu, il-vettura tnehhiet mit-triq, u ttiehdet taht il-kontroll tal-Kummissarju tal-Pulizija.

Waqt is-smigh tal-provi, irrizulta x`ghandu jrid jaghmel illum r-rikorrent sabiex mhux biss jikseb lura l-vettura izda sabiex jaghmel uzu minnha fit-triq. Anke jekk ir-rikorrent irid jibghat il-vettura lura l-Italja jrid jottempera ruhu mal-ligijiet taghna. Li certament ma jistax jaghmel ir-rikorrent huwa li jfittex il-kenn ta` procedura specjali u straordinarja bhal ma hija dik tal-lum sabiex jibqa` inadempjenti fl-osservanza tal-ligijiet taghna.

Ir-rikorrent ma jistax jippretendi li l-jedd ghat-tgawdija tal-propjeta` huwa tant minghajr limiti li jaghtih sahansitra l-jedd li ma josservax il-ligijiet tal-pajjiz. L-Art 320 tal-Kap 16 jenuncja l-principju li l-propjeta` hija l-jedd li wiehed igawdi u jiddisponi minn hwejgu bl-iktar mod assolut **basta li bihom ma jaghmilx uzu projbit mil-ligi** : *qui suo iure utitur non videtur damnum facere.*

Fil-kaz tal-lum, irrizulta bl-aktar mod car u inekwivoku li r-rikorrent ghamel uzu tal-vettura de qua li kien ipprojbit mil-ligi. Jekk irid il-vettura lura r-rikorrent irid jirregola ruhu. Jekk jibqa` inadempjenti, l-intimati jew min minnhom ikollhom kull jedd li *ope legis* jaraw x`ghandu jsir mill-vettura.

VI. Konkluzjoni

Billi t-tieni (ii) rekwizit ghall-hrug tal-Mandat huwa nieqes, ma hemmx htiega li l-Qorti tqis is-sussistenza tar-rekwiziti l-ohra, peress illi l-erba` rekwiziti huma kumulattivi mhux alternattivi. Fic-cirkostanzi l-Qorti hija prekluza milli tordna l-hrug tal-Mandat.

Provvediment

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi dan il-procediment, billi filwaqt li qeghda thassar *contrario imperio* d-digriet taghha tat-13 ta` Lulju 2016 fejn laqghet it-talba tar-rikorrent provvizorjament, qeghda tichad it-talba tar-rikorrent ghall-hrug tal-Mandat. Tordna lir-rikorrent sabiex ihallas l-ispejjez kollha ta` dan il-procediment.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef

Amanda Cassar
Deputat Registratur